

Відгук-рецензія

на освітньо-професійну програму «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право

На складному етапі реформування сучасної української юридичної освіти та переоцінки традиційних підходів і спеціалізацій, виявлення нових перспективних напрямів підготовки фахівців місією Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» є забезпечення розвитку потенціалу та можливостей самореалізації студентів і співробітників в процесі їх спільної освітньої, наукової, інноваційної та організаційної діяльності; підготовка визнаних в Україні та за її межами фахівців-професіоналів нового покоління. Візією цього університету є створення полілінгвістичного, інноваційного закладу вищої освіти лідерського типу, конкурентоздатного на вітчизняному та європейському освітніх просторах; формування корпоративної культури та сучасної системи управління, заснованих на принципах ціннісного лідерства та лідерства служіння; створення атмосфери підтримки і розвитку лідерського потенціалу, творчих здібностей і талантів співробітників та студентів через їх участь в органах самоврядування, інноваційній освітній, науковій та практичній діяльності, програмах міжнародного співробітництва і мобільності. Фах юриста часто називають не професією, а покликанням, коли йдеться, зокрема, й про реалізацію лідерства служіння. З такими положеннями місії та візії узгоджується зміст освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право.

Основною метою цієї програми є формування фахових та спеціальних компетентностей фахівця, необхідних для цілісного розуміння природи права, його основних галузей, сфери правового регулювання, тлумачення і практичного застосування права, забезпечення готовності обіймати посади у

сфері юридичної практики та для спроможності подальшого навчання за обраною спеціальністю.

Освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право передбачає використання матриці відповідності компетентностей та дескрипторів Національної рамки кваліфікацій, матриці відповідності визначених результатів навчання та компетентностей її компонентам, що є інформаційними додатками.

Детальний перелік компонент з достатньою кількістю навчальних дисциплін, курсових робіт, практик відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Право» та відображають теоретичний та практичний аспекти підготовки майбутніх фахівців. Зауважимо, що сьогодні юридичну освіту отримують десятки тисяч випускників українських вишів, але роботодавці розраховують на кваліфікованих фахівців.

Отже, освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право, розроблена проектною групою в складі науково-педагогічних працівників Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» дозволяє належним чином задовольнити потреби у фахівцях в галузі права або суміжних галузях відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК 003:2010.

Рецензент:

доктор юридичних наук,

професор кафедри історії права та держави

Інституту права Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

П. П. Захарченко

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право»
підготовану у Вищому навчальному закладі Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»**

Освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка реалізується кафедрою правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» розроблена з урахуванням пропозицій заінтересованих осіб і спрямована на підготовку бакалаврів права, готових до практичної роботи у сфері права на посадах, для яких є достатнім відповідний рівень вищої освіти та продовження навчання за магістерською освітньою програмою.

Структурні компоненти освітньо-професійної програми укладені у логічній послідовності, добір навчальних дисциплін (освітніх компонентів) загалом відповідає визначеній меті – підготовці бакалавра права із відповідним набором компетентностей. Разом із тим, варто звернути увагу на обсяг часу, упродовж якого студенти вивчають найбільш важливі та надзвичайно об'ємні фахові навчальні дисципліни, зокрема, Цивільне право та Кримінальне право. Хоча ці навчальні дисципліни вивчаються упродовж двох семестрів, цього може виявитися недостатньо, особливо для Цивільного права. Щоправда, варто відзначити, що при цьому освітньо-професійною програмою передбачено ряд обов'язкових та вибіркових спецкурсів, які, по суті, спрямовані на вивчення окремих підгалузей цивільного права (Право інтелектуальної власності, Спадкове право, Договірне право).

Зміст освітньо-професійної програми дозволяє зробити висновок, що авторами враховано сучасні тенденції розвитку юридичної професії. Зокрема, студентами вивчається як обов'язкова навчальна дисципліна «Інтернет-технології в юридичній діяльності» важливість якої не можна недооцінювати в сучасних умовах. Водночас, з практичної точки зору, варто приділити більше уваги прищепленню студентам

практичних навичок і культури роботи з документами (як електронними, так і звичайними), що буде важливим аспектом їх майбутньої професійної діяльності (особливо на первинних посадах, які можна обіймати з дипломом бакалавра права).

Хотілося б відзначити істотний обсяг часу, що відводиться на практики, що, безумовно, повинно сприяти більшій практичній орієнтованості навчання. Важливим також є те, що практики розподілені упродовж навчання рівномірно. Упродовж навчання студенти повинні написати п'ять курсових робіт. Належна увага до такої форми роботи має бути корисною. Адже окрім поглиблення знань з відповідних навчальних дисциплін студенти навчаються формулювати свої думки та викладати їх на папері. Подібні навички є важливими та корисними у роботі юриста. Можливо, у перспективі варто навіть подумати над запровадженням навчальної дисципліни, подібної до «Legal Writing», яка нерідко викладається у західних університетах. Однією із сучасних тенденцій, які варто врахувати у ході формування відповідних навичок є відмова від надмірного офіціозу і формалізму у письмових документах.

Однак висловлені побажання спрямовані на можливе покращення програми у перспективі та не можуть вважатися зауваженнями. Рецензована освітньо-професійна програма «Право» спеціальністю 081 «Право» для бакалаврського рівня вищої освіти відповідає вимогам чинного законодавства та спроможна забезпечити формування компетентностей, знань, умінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері права а також для подальшого продовження навчання за фахом.

Рецензент

Доктор юридичних наук, професор
Професор кафедри кримінального процесу,
криміналістики та експертології
Харківського національного
університету внутрішніх справ

С.В. Слінько

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму “Право” першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 081 “Право” галузі знань 08 “Право”, запропоновану до впровадження Вищим навчальним закладом Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі”

Рецензована освітньо-професійна програма спрямована на підготовку бакалаврів права, які у результаті навчання мають оволодіти достатнім обсягом компетентностей, необхідних для виконання обов'язків за посадами, які може обіймати особа з вищою юридичною освітою рівня бакалавра.

За структурою пропонувананих розробниками освітньо-професійної програми навчальних дисциплін (освітніх компонентів) можна зробити висновок про універсальність програми, що, напевне, відображається і в її назві “Право”. Програма виглядає збалансованою, у ній приділяється увага усім ключовим галузям права та більшості видів чи сфер майбутньої професійної діяльності юриста (судові і правоохоронні органи, нотаріат, адвокатура тощо). При цьому явна перевага якійсь одній сфері (цивілістиці чи публічно-правовим галузям права) не надається. Студенти можуть коригувати свою спеціалізацію шляхом вибору частини навчальних дисциплін.

Привертає увагу помітна кількість та обсяг навчальних дисциплін швидше гуманітарного (світоглядного) характеру, хоча вони, безумовно, і пов'язані із правничою сферою (історія держави і права, історія політичних і правових учень, філософія права тощо). Більшість цих дисциплін є обов'язковими, у той час як окремі практико-орієнтовані навчальні дисципліни є вибірковими.

Освітньо-професійна програма передбачає доволі значну кількість та обсяг практик (усього їх чотири). Заслуговує на увагу те, що одна із пропонувананих практик прямо передбачає її обов'язкове проходження у судових чи правоохоронних органах. Це є надзвичайно важливим для майбутнього юриста практичним досвідом, адже дозволить зсередини побачити та оцінити

специфіку практичної діяльності таких органів, з діяльністю яких так чи інакше обов'язково буде пов'язана майбутня професійна діяльність юристів (незважаючи від обраної спеціалізації). Такий підхід може бути продовжений у конкретизації місць проходження і інших практик для того, щоб за роки навчання студенти могли спробувати себе у різних потенційних сферах майбутньої професійної діяльності. Практична підготовка – один із важливих компонентів навчання майбутнього юриста починаючи із молодших курсів. Проходження практик повинно не тільки дозволити студентам закріпити знання, але й мотивувати, стимулювати їх до більш усвідомленого і цілеспрямованого навчання у подальшому.

З-поміж пропонованих у освітньо-професійній програмі форм та методів навчання поряд із традиційними хочеться відзначити зазначену інформаційну підтримку навчального процесу за допомогою дистанційних курсів навіть для студентів денної форми навчання, що є важливим у нинішніх складних умовах.

У цілому розроблена у Вищому навчальному закладі Укоопспілки “Полтавський університет економіки і торгівлі” освітньо-професійна програма “Право” для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 “Право” може бути відзначена як комплексна, збалансована та спроможна забезпечити якісну підготовку бакалаврів права; відповідає сучасному стану розвитку правового регулювання суспільних відносин та може бути рекомендована до використання в освітньому процесі.

Рецензент –

Наталя Дмитрівна

Державна установа

“Центр правової

в Полтавській області”

Олександр Дмитрович

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Право» спеціальності 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, підготовану робочою групою науково-педагогічних працівників і стейкхолдерів Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Освітньо-професійна програма «Право», що розроблена викладачами кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» із залученням стейкхолдерів, спрямована на підготовку здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання у відповідності до задекларованих місії та візії закладу вищої освіти.

Представлена освітньо-професійна програма за змістом, обсягом, структурою та наповненням відповідає затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України № 1379 від 12.12.2018 р. Стандарту відповідної спеціальності та рівня вищої освіти, орієнтована на тенденції розвитку суспільних відносин та правової системи держави, потреби ринку праці у висококваліфікованих фахівцях у галузі права, інтереси самих здобувачів у набутті професійних компетентностей та знань, на їх формування як особистостей та громадян а також на формування конкурентних переваг закладу вищої освіти на ринку освітніх послуг.

Освітньо-професійна програма містить логічно взаємопов'язані освітні компоненти, які забезпечують набуття здобувачами освіти загальних та спеціальних компетентностей, а також результатів навчання згідно затвердженого Стандарту. Обсяг освітніх компонент у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи відповідає навчальному плану закладу вищої освіти, їх загальний обсяг та розподіл між циклами відповідає вимогам Стандарту. Освітньо-професійна програма передбачає

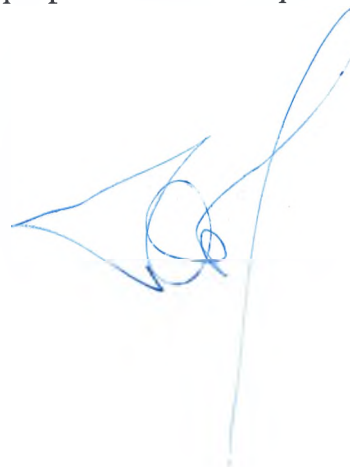
оцінювання результатів навчання та рівня сформованості компетентностей згідно Стандарту у різних формах: заліки й екзамени (усні та письмові, зокрема, із застосуванням тестових технологій), презентації, публічні захисти звітів з практик, атестаційний екзамен, що дозволяє в навчальному процесі використовувати різні форми підсумкового контролю знань здобувачів освіти. Система оцінювання ґрунтована на принципах академічної доброчесності та прозорості

В рамках освітньо-професійної програми передбачена національна кредитна мобільність здобувачів освіти із певною конкретизацією засобів її практичної реалізації шляхом навчання учасників у закладах-партнерах. Однак вартою уваги в рамках освітньо-професійної програми була б подібна конкретизація засобів практичної реалізації міжнародної кредитної мобільності що дозволила б забезпечити процес навчання на засадах студентської мобільності за міжнародними програмами та, – у перспективі, – навчання з метою отримання «подвійних дипломів».

З огляду на вище зазначене, освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право», підготовлена у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» за змістом, формою та структурою відповідає діючому Стандарту вищої освіти Міністерства освіти і науки України, спрямований на забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти, відповідає заявленому рівню вищої освіти, а її реалізація дозволить сформувати компетентності та результати навчання, необхідні для успішної професійної та практичної діяльності здобувачів.

Рецензент:

Адвокат, к.ю.н.

Іван ЧУЙКО